

AKTI, KI JIH SPREJMEJO ORGANI, USTANOVLJENI Z MEDNARODNIMI SPORAZUMI

Samo izvirna besedila UN/ECE so pravno veljavna v skladu z mednarodnim javnim pravom. Status in datum začetka veljavnosti tega pravilnika je treba preveriti v najnovejši različici dokumenta UN/ECE TRANS/WP.29/343, ki je dostopen na: <http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29fdocstts.html>

Pravilnik ZN št. 14 – Enotne določbe o homologaciji vozil glede na pritrdišča varnostnih pasov [2019/2141]

Vključuje vsa veljavna besedila do:

sprememb 09 – datum začetka veljavnosti: 29. december 2018

VSEBINA

PRAVILNIK

1. Področje uporabe
2. Opredelitev pojmov
3. Vloga za podelitev homologacije
4. Homologacija
5. Specifikacije
6. Preskusi
7. Pregled med statičnimi preskusi pritrdišč varnostnih pasov in po njih
8. Spremembe in razširitev homologacije tipa vozila
9. Skladnost proizvodnje
10. Kazni za neskladnost proizvodnje
11. Navodila za uporabo
12. Dokončno prenehanje proizvodnje
13. Nazivi in naslovi tehničnih služb, ki izvajajo homologacijske preskuse, in homologacijskih organov
14. Prehodne določbe

PRILOGE

1. Sporočilo
2. Namestitev homologacijske oznake
3. Namestitev efektivnih pritrdišč varnostnih pasov
4. Postopek za določanje točke „H“ in dejanskega naklona trupa za sedežna mestav motornih vozil
5. Potezna naprava
6. Najmanjše število pritrdišč in položaj spodnjih pritrdišč
7. Dinamični preskus kot alternativa statičnemu preskusu trdnosti pritrdišč varnostnih pasov
8. Specifikacije preskusne lutke

1. PODROČJE UPORABE

Ta pravilnik se uporablja za:

vozila kategorij M in N ⁽¹⁾ glede na pritrdišča varnostnih pasov za odrasle osebe na sedežih, obrnjenih v smeri vožnje, v nasprotni smeri ali vstran.

2. OPREDELITEV POJMOV

V tem pravilniku

- 2.1 „homologacija vozila“ pomeni homologacijo tipa vozila, opremljenega s pritrdišči danih tipov varnostnih pasov;
- 2.2 „tip vozila“ pomeni kategorijo vozil na motorni pogon, ki se ne razlikujejo v tako bistvenih vidikih, kot so mere, oblika in materiali sestavnih delov konstrukcije vozila ali sedeža, na katero so nameščena pritrdišča varnostnih pasov in, če je trdnost pritrdišč preskušena z dinamičnim preskusom, značilnosti katerega koli sestavnega dela zadrževalnega sistema, zlasti funkcija omejevalnika obremenitve, ki vpliva na sile, ki delujejo na pritrdišča varnostnih pasov;
- 2.3 „pritrdišča varnostnih pasov“ pomenijo dele konstrukcije vozila ali sedeža ali druge dele vozila, na katere se pritrldijo sklopi varnostnih pasov;
- 2.4 „efektivno pritrdišče varnostnega pasu“ pomeni točko, ki se po dogovoru v skladu z odstavkom 5.4 uporablja za določanje kota posameznega dela varnostnega pasu glede na uporabnika, tj. točko, na kateri bi moral biti pritrjen trak, da bi bil v položaju, ki je enak predvidenemu položaju uporabljenega varnostnega pasu. Efektivno pritrdišče lahko sovпада ali pa ne s točko pritrditve, odvisno od oblike opreme za pritrjevanje varnostnih pasov v točki, na kateri je pas pritrjen;
- 2.4.1 na primer:
- 2.4.1.1 če se na konstrukciji vozila ali na konstrukciji sedeža uporablja vodilo traku, se središče vodila na mestu, kjer trak zapuša vodilo na strani uporabnika pasu, šteje za efektivno pritrdišče varnostnega pasu; ter
- 2.4.1.2 če pas teče neposredno od uporabnika na navijalo, pritrjeno na konstrukcijo vozila ali konstrukcijo sedeža, brez vmesnega vodila traku, se za efektivno pritrdišče varnostnega pasu šteje presečišče osi koluta za navijanje traku, ki poteka skozi srednjico traku na kolutu;
- 2.5 „tla“ pomenijo spodnji del karoserije vozila, ki povezuje bočne stene vozila; v tem pomenu tla obsegajo rebra, narebitve in morebitne druge ojačitve, četudi so te pod njimi, na primer vzdolžne in prečne nosilce;
- 2.6 „sedež“ pomeni konstrukcijo, ki je lahko del konstrukcije vozila ali ne, skupaj z oblazinjenjem, in je namenjena za sedenje ene odrasle osebe; izraz označuje posamezni sedež ali del sedežne klopi, ki se uporablja za sedenje ene osebe;
- 2.6.1 „sprednji potniški sedež“ pomeni kateri koli sedež, pri katerem se „najbolj sprednja točka H“ zadevnega sedeža nahaja bodisi v navpični prečni ravnini, ki poteka skozi točko R voznika, bodisi pred njo;
- 2.6.2 „naprej obrnjen sedež“ pomeni sedež, ki se lahko uporablja med vožnjo in je obrnjen proti sprednjemu delu vozila na tak način, da navpična simetrijska ravnina sedeža z navpično simetrijsko ravnino vozila tvori kot, manjši od $+10^\circ$ ali -10° ;
- 2.6.3 „nazaj obrnjen sedež“ pomeni sedež, ki se lahko uporablja med vožnjo in je obrnjen proti zadnjemu delu vozila na tak način, da navpična simetrijska ravnina sedeža z navpično simetrijsko ravnino vozila tvori kot, manjši od $+10^\circ$ ali -10° ;

(¹) Kot je opredeljeno v Konsolidirani resoluciji o konstrukciji vozil (R.E.3), dokument ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.6, odst. 2.

- 2.6.4 „vstran obrnjen sedež“ pomeni sedež, ki se lahko uporablja med vožnjo in je obrnjen proti stranici vozila na tak način, da navpična simetrijska ravnina sedeža z navpično simetrijsko ravnino vozila tvori kot $90^\circ (\pm 10^\circ)$;
- 2.7 „skupina sedežev“ pomeni sedežno klop ali ločene sedeže, vgrajene drug ob drugem (tj. tako, da so sprednja pritrdišča enega sedeža poravnana z zadnjimi pritrdišči ali pa so pred njimi in poravnana s sprednjimi pritrdišči drugega sedeža ali za njimi), in omogočajo sedenje ene ali več odraslih oseb;
- 2.8 „sedežna klop“ pomeni konstrukcijo skupaj z oblazinjenjem, namenjeno sedenju več kot ene odrasle osebe;
- 2.9 „tip sedeža“ pomeni kategorijo sedežev, ki se ne razlikujejo v naslednjih bistvenih vidikih:
- 2.9.1 obliki, merah in materialih konstrukcije sedeža;
- 2.9.2 tipih in merah sistemov za nastavljanje in vseh sistemov za blokiranje;
- 2.9.3 tipu in merah pritrdišč varnostnih pasov na sedežu, pritrdišč sedeža in ustreznih delov konstrukcije vozila;
- 2.10 „pritrdišče sedeža“ pomeni sistem, s katerim je sklop sedeža pritrjen na konstrukcijo vozila, vključno z ustreznimi deli konstrukcije vozila;
- 2.11 „sistem za nastavljanje“ pomeni napravo, s katero se lahko sedež ali njegovi deli nastavijo v položaj, ki ustreza obliki telesa sedeče osebe; ta priprava lahko zlasti omogoča:
- 2.11.1 vzdolžni premik;
- 2.11.2 navpični premik;
- 2.11.3 kotni premik;
- 2.12 „sistem za premikanje“ pomeni napravo, ki omogoča, da se sedež ali eden njegovih delov brez fiksnega vmesnega položaja premakne ali zavrti za lažji dostop do prostora za zadevnim sedežem;
- 2.13 „sistem za blokiranje“ pomeni vsako napravo, ki zagotavlja, da sedež in njegovi deli ostajajo v položaju uporabe, ter vključuje naprave za blokiranje naslona sedeža v določenem položaju glede na sedež in sedeža v določenem položaju glede na vozilo;
- 2.14 „referenčno območje“ pomeni prostor med dvema navpičnima vzdolžnima ravninama, ki sta med seboj oddaljeni 400 mm in simetrični glede na točko H ter sta določeni z vrtenjem preskusne glave, opisane v Prilogi 1 k Pravilniku št. 21, iz navpičnega v vodoravni položaj; naprava mora biti nameščena tako, kot je opisano v navedeni prilogi k Pravilniku št. 21, in nastavljena na največjo dolžino 840 mm;
- 2.15 „omejevalnik obremenitve prsnega koša“ pomeni kateri koli del varnostnega pasu in/ali sedeža in/ali vozila, namenjen za omejevanje stopnje zadrževalnih sil, ki delujejo na prsni koš osebe v vozilu v primeru trka.
3. VLOGA ZA PODELITEV HOMOLOGACIJE
- 3.1 Vloga za podelitev homologacije tipa vozila glede na pritrdišča varnostnih pasov vložki proizvajalec vozila ali njegov ustrezno pooblaščen zastopnik.

- 3.2 Vlogi se v treh izvodih priložijo dokumenti, navedeni v nadaljevanju, in naslednji podatki:
- 3.2.1 risbe splošne konstrukcije vozila v ustreznem merilu, ki prikazujejo položaje pritrdišč varnostnih pasov, efektivnih pritrdišč varnostnih pasov (kadar je to primerno) in podrobne risbe pritrdišč varnostnih pasov;
- 3.2.2 specifikacija uporabljenih materialov, ki lahko vplivajo na trdnost pritrdišč varnostnih pasov;
- 3.2.3 tehnični opis pritrdišč varnostnih pasov;
- 3.2.4 pri pritrdiščih varnostnih pasov, pritrjenih na konstrukcijo sedeža:
- 3.2.4.1 podroben opis tipa vozila glede na zasnovo sedežev, njihovih pritrdišč ter sistemov za nastavljanje in blokiranje;
- 3.2.4.2 risbe v ustreznem merilu in z dovolj podrobnim prikazom sedežev, njihovih pritrdišč v vozilu ter sistemov za nastavljanje in blokiranje;
- 3.2.5 dokaz, da je sistem varnostnih pasov ali zadrževalni sistem uporabljen v homologacijskem preskusu pritrdišč, skladen s Pravilnikom ZN št. 16, če proizvajalec avtomobila izbere alternativni dinamični preskus trdnosti.
- 3.3 Proizvajalec po lastni izbiri predloži tehnični službi, ki izvaja homologacijske preskuse, bodisi vozilo, ki je predstavnik tipa v postopku homologacije, bodisi dele vozila, ki veljajo za bistvene za preskus varnostnih pasov.
4. HOMOLOGACIJA
- 4.1 Če vozilo, predloženo v homologacijo v skladu s tem pravilnikom, izpolnjuje ustrezne zahteve iz tega pravilnika, se homologacija navedenega tipa vozila podeli.
- 4.2 Vsakemu homologiranemu tipu se dodeli homologacijska številka. Prvi dve števki (zdaj 08, kar ustreza spremembam 08) označujeta spremembe, vključno z zadnjimi večjimi tehničnimi spremembami Pravilnika ob izdaji homologacije. Ista pogodbenica ne sme dodeliti enake številke drugemu tipu vozila, kot je opredeljeno v odstavku 2.2.
- 4.3 Obvestilo o podelitvi, razširitvi, zavrnitvi ali preklicu homologacije ali dokončnem prenehanju proizvodnje tipa vozila v skladu s tem pravilnikom se pošlje pogodbenicam Sporazuma iz leta 1958, ki uporabljajo ta pravilnik, na obrazcu, ki je v skladu z vzorcem iz Priloge 1 k temu pravilniku.
- 4.4 Na vsakem vozilu, ki je v skladu s tipom vozila, homologiranim po tem pravilniku, je na vidnem in zlahka dostopnem mestu, navedenem na homologacijskem obrazcu, nameščena mednarodna homologacijska oznaka, sestavljena iz:
- 4.4.1 kroga, ki obkroža črko „E“ in številčno oznako države, ki je podelila homologacijo ^(?);
- 4.4.2 številke tega pravilnika, desno od kroga iz odstavka 4.4.1;

(?) Številčne oznake pogodbenc Sporazuma iz leta 1958 so navedene v Prilogi 3 h Konsolidirani resoluciji o konstrukciji vozil (R.E.3), dokument ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.6 – <http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29resolutions.html>.

- 4.4.3 črke „e“, desno od številke tega pravilnika, pri homologaciji v skladu z dinamičnim preskusom iz Priloge 7.
- 4.5 Če je vozilo v skladu s tipom vozila, homologiranim po enem ali več drugih pravilnikih, ki so priloženi Sporazumu, v državi, ki je podelila homologacijo v skladu s tem pravilnikom, simbola iz odstavka 4.4.1 ni treba ponoviti; v takem primeru se v navpičnih stolpcih na desni strani simbola iz odstavka 4.4.1 navedejo dodatne številke in simboli vseh pravilnikov, v skladu s katerimi je bila podeljena homologacija v državi, ki je podelila homologacijo v skladu s tem pravilnikom.
- 4.6 Homologacijska oznaka mora biti jasno berljiva in neizbrisna.
- 4.7 Homologacijska oznaka se namesti blizu napisne ploščice vozila, ki jo pritrdi proizvajalec, ali nanjo.
- 4.8 V Prilogi 2 k temu pravilniku so prikazani primeri namestitve homologacijske oznake.
5. SPECIFIKACIJE
- 5.1 Opredelitev pojmov (glej Prilogo 3)
- 5.1.1 Točka H je referenčna točka, kot je opredeljena v odstavku 2.3 Priloge 4 k temu pravilniku, in se določi v skladu s postopkom iz navedene priloge.
- 5.1.1.1 Točka H' je referenčna točka, ki ustreza točki H, kot je opredeljena v odstavku 5.1.1, in se določi za vse običajne položaje, v katerih se sedež uporablja.
- 5.1.1.2 Točka R je referenčna točka sedeža, kot je opredeljena v odstavku 2.4 Priloge 4 k temu pravilniku.
- 5.1.2 Tridimenzionalni referenčni sistem je opredeljen v Dodatku 2 k Prilogi 4 k temu pravilniku.
- 5.1.3 Točki L_1 in L_2 sta spodnji efektivni pritrdišči pasov.
- 5.1.4 Točka C je točka, ki leži 450 mm navpično nad točko R. Vendar če razdalja S, kot je opredeljena v odstavku 5.1.6, ni krajša od 280 mm, in če proizvajalec izbere nadomestno formulo $BR = 260 \text{ mm} + 0,8 S$, določeno v odstavku 5.4.3.3, mora biti navpična razdalja med točkama C in R 500 mm.
- 5.1.5 Kota α_1 in α_2 sta kota med vodoravno ravnino in ravninama, ki sta pravokotni na navpično vzdolžno srednjo ravnino sedeža in potekata skozi točko R ter točki L_1 in L_2 .
- Če je sedež nastavljen, mora biti ta zahteva izpolnjena tudi za točke H v vseh običajnih položajih med vožnjo, ki jih je navedel proizvajalec.
- 5.1.6 S je v milimetrih izražena oddaljenost efektivnih zgornjih pritrdišč varnostnega pasu od referenčne ravnine P, ki je vzporedna z vzdolžno srednjo ravnino vozila in je določena, kot sledi:
- 5.1.6.1 če je sedežno mesto točno določeno z obliko sedeža, je ravnina P srednja ravnina tega sedeža;
- 5.1.6.2 če sedežno mesto ni točno določeno, je ravnina P:
- 5.1.6.2.1 za voznikov sedež: navpična ravnina, vzporedna z vzdolžno srednjo ravnino vozila, ki poteka skozi središče volana v ravnini volanskega obroča, kadar je volan, če je nastavljen, v središčnem položaju;
- 5.1.6.2.2 za sprednji zunanji sedež potnika: ravnina, simetrična z ravnino voznikovega sedeža;

- 5.1.6.2.3 za zadnji zunanji sedež: ravnina, ki jo je določil proizvajalec, če se upoštevajo naslednje mejne vrednosti za oddaljenost A med vzdolžno srednjo ravnino vozila in ravnino P:
- A je večje ali enako 200 mm, če je sedežna klop zasnovana samo za dva potnika,
- A je večje ali enako 300 mm, če je sedežna klop zasnovana za več kot dva potnika.
- 5.2 Splošne specifikacije
- 5.2.1 Pritrdišča za varnostne pasove morajo biti zasnovana, izdelana in nameščena tako, da:
- 5.2.1.1 omogočajo vgradnjo ustreznega varnostnega pasu; pritrdišča varnostnih pasov na sprednjih zunanjih sedežih morajo ustrezati varnostnim pasovom, ki imajo navijalo in prekretno vodilo, pri čemer je treba upoštevati zlasti trdnostne lastnosti pritrdišč varnostnih pasov, razen če proizvajalec ne opremi vozila z drugimi tipi varnostnih pasov z vgrajenim navijalom; če so pritrdišča primerna samo za določene tipe varnostnih pasov, je treba te tipe navesti na obrazcu, omenjenem v odstavku 4.3;
- 5.2.1.2 kar najbolj zmanjšajo nevarnost drsenja pravilno nameščenega pasu;
- 5.2.1.3 kar najbolj zmanjšajo nevarnost poškodbe traku pri stiku z ostrimi togimi deli konstrukcije vozila ali sedeža;
- 5.2.1.4 pri običajni uporabi omogočajo, da vozilo izpolnjuje določbe tega pravilnika;
- 5.2.1.5 pri pritrdiščih, ki zavzamejo različne položaje glede na to, ali osebam omogočajo vstop v vozilo ali pa jih zadržujejo v vozilu, se uporabljajo specifikacije iz tega pravilnika za pritrdišča pasov v položaju za učinkovito zadrževanje oseb v vozilu.
- 5.3 Najmanjše število pritrdišč pasov, ki jih je treba zagotoviti
- 5.3.1 Vsa vozila v kategorijah M in N (razen vozil kategorije M₂ ali M₃, ki spadajo v razred I ali A¹) morajo biti opremljena s pritrdišči varnostnih pasov, ki izpolnjujejo zahteve iz tega pravilnika.
- Če so vozila kategorije M₂ ali M₃, ki spadajo v razred I ali A¹, opremljena s pritrdišči varnostnih pasov, morajo ta pritrdišča izpolnjevati zahteve iz tega pravilnika.
- 5.3.1.1 Pritrdišča sistema H-pasov, homologiranih kot pas tipa S (z navijali ali brez njih), morajo v skladu s Pravilnikom št. 16 izpolnjevati zahteve iz Pravilnika št. 14, dodatno pritrdišče ali pritrdišča, predvidena za namestitvev (sklopa) mednožnega traku, pa so izvzeta iz zahtev glede trdnosti in položaja iz tega pravilnika.
- 5.3.2 Najmanjše število pritrdišč varnostnih pasov za vse sedeže, obrnjene v smeri vožnje, v obratni smeri in vstran, je določeno v Prilogi 6.
- 5.3.3 Vendar sta pri zunanjih sedežnih mestih vozil kategorije N₁, prikazanih v Prilogi 6 in označenih s simbolom Ø, razen pri sprednjih, dovoljeni dve spodnji pritrdišči, če je med sedežem in najbližjo bočno steno vozila prehod, ki omogoča dostop potnikov do ostalih delov vozila.
- Prostor med sedežem in bočno steno se šteje za prehod, če je pri zaprtih vratih razdalja med to bočno steno in navpično vzdolžno ravnino skozi srednjico zadevnega sedeža več kot 500 mm, merjeno v položaju točke R pravokotno na vzdolžno srednjo ravnino vozila.
- 5.3.4 Pri sprednjih sredinskih sedežnih mestih, prikazanih v Prilogi 6 in označenih s simbolom *, se štejeta za zadostni dve spodnji pritrdišči, če je vetrobransko steklo nameščeno zunaj referenčnega območja iz Priloge 1 k Pravilniku št. 21; če je vetrobransko steklo znotraj referenčnega območja, so potrebna tri pritrdišča.

Kar zadeva pritrdišča varnostnih pasov, se vetrobransko steklo šteje za del referenčnega območja, če lahko pride v statični stik s preskuševalno napravo po metodi, opisani v Prilogi 1 k Pravilniku št. 21.

- 5.3.5 Pri vseh sedežnih mestih, ki so v Prilogi 6 označena s simbolom \ddagger , se zagotovijo tri pritrdišča. Dve pritrdišči se lahko zagotovita samo, če je izpolnjen eden od naslednjih pogojev:
- 5.3.5.1 če se neposredno pred tem sedežem nahaja sedež ali drugi deli vozila, ki so v skladu z odstavkom 3.5 Dodatka 1 k Pravilniku št. 80, ali
- 5.3.5.2 če med premikanjem vozila noben del vozila ni v referenčnem območju ali se v njem ne more nahajati ali
- 5.3.5.3 če deli vozila znotraj omenjenega referenčnega območja izpolnjujejo zahteve za absorbiranje energije iz Dodatka 6 k Pravilniku št. 80.
- 5.3.5.4 Odstavki 5.3.5.1 do 5.3.5.3 se ne uporabljajo za voznikov sedež.
- 5.3.6 Za vse sedeže ali za sedežna mesta, ki se uporabljajo izključno, ko je vozilo v mirujočem stanju, in za vse sedeže katerega koli vozila, ki niso zajeti v odstavkih 5.3.1 do 5.3.4, pritrdišča pasov niso obvezna. Če pa je vozilo opremljeno s pritrdišči za take sedeže, morajo ta pritrdišča izpolnjevati določbe tega pravilnika. Za pritrdišča, namenjena samo za uporabo v povezavi z varnostnim pasom za invalide ali katerim koli drugim zadrževalnim sistemom v skladu s Prilogo 8 sprememb 02 Pravilnika 107, ni treba, da izpolnjujejo zahteve tega iz pravilnika.
- 5.3.7 Pri zgornjem nivoju dvonivojskega vozila se zahteve za sredinsko sprednje sedežno mesto uporabljajo tudi za zunanja sprednja sedežna mesta.
- 5.3.8 Pri sedežih, ki jih je mogoče obrniti ali namestiti v drugih smereh za uporabo pri mirujočem vozilu, se zahteve iz odstavka 5.3.1 uporabljajo samo za tiste smeri, ki so namenjene za običajno uporabo med vožnjo po cesti, v skladu s tem pravilnikom. Opomba v tem pomenu mora biti zabeležena v opisnem listu.
- 5.4 Položaj pritrdišč varnostnih pasov (glej sliko 1 v Prilogi 3)
- 5.4.1 Splošno
- 5.4.1.1 Pritrdišča za kateri koli pas se lahko v celoti nahajajo na konstrukciji vozila, na konstrukciji sedeža ali na katerem koli drugem delu vozila ali pa so porazdeljena med temi položaji.
- 5.4.1.2 Katero koli pritrdišče varnostnega pasu se lahko uporabi za pritrnitev koncev dveh sosednjih varnostnih pasov, če izpolnjuje preskusne zahteve.
- 5.4.2 Položaj učinkovitih spodnjih pritrdišč varnostnih pasov
- 5.4.2.1 Sprednji sedeži vozil kategorije M₁
- Pri motornih vozilih kategorije M₁ mora biti kot α_1 (na nasprotni strani sponke) v območju med 30 in 80 stopinjami, kot α_2 (na strani sponke) pa v območju med 45 in 80 stopinjami. Obe zahtevi glede kotov veljata za vse običajne položaje sprednjih sedežev med vožnjo. Če je vsaj eden izmed kotov α_1 in α_2 nespremenjen (npr. pritrdišče, pritrjeno na sedež) v vseh običajnih položajih sedeža med vožnjo, mora imeti vrednost $60 \pm 10^\circ$. Pri nastavljivih sedežih z napravo za nastavljanje, pri katerih je naklonski kot naslona sedeža manjši od 20° (glej sliko 1 v Prilogi 3), je kot α_1 lahko manjši od najmanjše zgoraj določene vrednosti (30°), če v nobenem običajnem položaju sedeža med vožnjo ni manjši od 20° .

5.4.2.2 Zadnji sedeži vozil kategorije M₁

Pri motornih vozilih kategorije M₁ morata biti pri vseh zadnjih sedežih kota α_1 in α_2 v območju med 30 in 80 stopinjami. Če so zadnji sedeži nastavljeni, zgornja kota veljata za vse običajne položaje sedežev med vožnjo.

5.4.2.3 Sprednji sedeži vozil, ki niso vozila kategorije M₁

Pri motornih vozilih, ki niso vozila kategorije M₁, morata biti kota α_1 in α_2 med 30 in 80 stopinjami za vse običajne položaje sprednjih sedežev med vožnjo. Če je pri sprednjih sedežih vozil, katerih največja dovoljena masa ne presega 3,5 tone, vsaj eden izmed kotov α_1 in α_2 nespremenjen v vseh običajnih položajih med uporabo, mora biti njegova vrednost $60 \pm 10^\circ$ (npr. pritrdišče, pritrjeno na sedež).

5.4.2.4 Zadnji sedeži in posebni sprednji ali zadnji sedeži vozil kategorij, ki niso kategorija M₁

Pri vozilih, ki niso vozila kategorije M₁, sta lahko pri:

- (a) sedežnih klopeh,
- (b) nastavljivih sedežih (sprednjih in zadnjih) s sistemom za nastavljanje z naklonskim kotom naslona sedeža, ki je manjši od 20° (glej sliko 1 v Prilogi 3), in
- (c) drugih zadnjih sedežih

kota α_1 in α_2 med 20° in 80° za vse običajne položaje uporabe. Če je pri sprednjih sedežih vozil, katerih največja dovoljena masa ne presega 3,5 tone, vsaj eden izmed kotov α_1 in α_2 nespremenjen v vseh običajnih položajih sedežev med uporabo, mora biti njegova vrednost $60 \pm 10^\circ$ (npr. pritrdišče, pritrjeno na sedež).

Pri sedežih vozil kategorij M₂ in M₃, razen pri sprednjih sedežih, morata biti kota α_1 in α_2 med 45 in 90 stopinjami za vse običajne položaje uporabe.

5.4.2.5 Razdalja med obema navpičnima ravninama, ki sta vzporedni z navpično vzdolžno srednjo ravnino vozila in potekata vsaka skozi drugo izmed obeh učinkovitih spodnjih pritrdišč L₁ in L₂ istega varnostnega pasu, ne sme biti krajša od 350 mm. Pri vstran obrnjenih sedežih razdalja med obema navpičnima ravninama, ki sta vzporedni z navpično vzdolžno srednjo ravnino sedeža in potekata vsaka skozi drugo izmed obeh učinkovitih spodnjih pritrdišč L₁ in L₂ istega varnostnega pasu, ne sme biti krajša od 350 mm. Če je v zadnji vrsti sedežev vozil kategorij M₁ in N₁ samo eno sredinsko sedežno mesto, zgoraj omenjena razdalja za navedeno sredinsko sedežno mesto ne sme biti krajša od 240 mm, če sredinskega zadnjega sedeža ni mogoče zamenjati z nobenim od ostalih sedežev vozila. Vzdolžna srednja ravnina sedeža mora potekati med točkama L₁ in L₂ in mora biti od teh točk oddaljena najmanj 120 mm.

5.4.3 Položaj učinkovitih zgornjih pritrdišč varnostnih pasov (glej Prilogo 3)

5.4.3.1 Če se uporablja vodilo traku ali podobna naprava, ki vpliva na položaj učinkovitega zgornjega pritrdišča pasu, se ta položaj določi na običajen način ob upoštevanju položaja pritrdišča, če vzdolžna srednjica pasu poteka skozi točko J₁, ki se zaporedoma določi iz točke R s pomočjo naslednjih treh odsekov:

- RZ: odsek linije trupa, ki se meri od točke R navzgor, dolg 530 mm;
- ZX: odsek, pravokoten na vzdolžno srednjo ravnino vozila, ki se meri od točke Z proti pritrdišču, dolg 120 mm;
- XJ₁: odsek, pravokoten na ravnino, določeno z odsekoma RZ in ZX, ki se meri od točke X naprej, dolg 60 mm.

Točka J₂ je določena kot točka, simetrična na točko J₁ glede na navpično vzdolžno ravnino, ki poteka skozi linijo trupa, opisano v odstavku 5.1.2, preskusne lutke, ki sedi na zadevnem sedežu.

Če je uporabljena dvovratna izvedba, ki omogoča dostop do sprednjih in zadnjih sedežev, in je zgornje pritrdišče vgrajeno na mesto „B“, mora biti sistem zasnovan tako, da ne ovira dostopa v vozilo ali izstopa iz njega.

- 5.4.3.2 Efektivno zgornje pritrdišče se mora nahajati pod ravnino FN, ki poteka pravokotno na vzdolžno srednjo ravnino sedeža in z linijo trupa oklepa kot 65° . Pri zadnjih sedežih se ta kot lahko zmanjša na 60° . Ravnina FN mora biti postavljena tako, da seka linijo trupa v točki D, in sicer tako, da je $DR = 315 \text{ mm} + 1,8 S$. Če pa je $S \leq 200 \text{ mm}$, potem je $DR = 675 \text{ mm}$.
- 5.4.3.3 Efektivno zgornje pritrdišče pasu se mora nahajati za ravnino FK, ki poteka pravokotno na vzdolžno srednjo ravnino sedeža in seka linijo trupa pod kotom 120° v točki B, in sicer tako, da je $BR = 260 \text{ mm} + S$. Če je $S \geq 280 \text{ mm}$, lahko proizvajalec po lastni presoji uporabi enačbo $BR = 260 \text{ mm} + 0,8 S$.
- 5.4.3.4 Vrednost S ne sme biti manjša od 140 mm .
- 5.4.3.5 Efektivno zgornje pritrdišče pasu se mora nahajati za navpično ravnino, ki je pravokotna na vzdolžno srednjo ravnino vozila in poteka skozi točko R, kot je prikazano v Prilogi 3.
- 5.4.3.6 Efektivno zgornje pritrdišče pasu se mora nahajati nad vodoravno ravnino, ki poteka skozi točko C, določeno v odstavku 5.1.4.
- 5.4.3.6.1 Ne glede na zahteve iz odstavka 5.4.3.6 je efektivno zgornje pritrdišče pasu za potniške sedeže vozil kategorij M_2 in M_3 lahko nastavljivo pod navedeno ravnino, če so izpolnjene naslednje zahteve:
- na varnostnem pasu ali sedežu mora biti trajno označen položaj efektivnega zgornjega pritrdišča pasu, ki ustreza zahtevi za minimalno višino zgornjega pritrdišča iz odstavka 5.4.3.6; ta oznaka mora uporabniku jasno prikazati, kdaj je pritrdišče v položaju, ki je primeren za uporabo s strani odraslih povprečne rasti;
 - efektivno zgornje pritrdišče mora biti zasnovano tako, da omogoča prilagoditev višine z ročno napravo za nastavitev, ki je lahko dosegljiva, ko uporabnik sedi, ter je udobna in enostavna za uporabo;
 - efektivno zgornje pritrdišče mora biti zasnovano tako, da se prepreči kakršen koli nenameren premik pritrdišča navzgor, ki bi zmanjšal učinkovitost pripomočka med običajno uporabo;
 - proizvajalec mora v priročnik o uporabi vozila vključiti jasne smernice za prilagoditev teh sistemov skupaj z nasveti glede ustreznosti in omejitev uporabe s strani oseb nižje rasti.
- Če pa naprava za nastavitev višine ramenskega dela pasu ni neposredno pritrjena na konstrukcijo vozila ali sedeža, temveč se uporablja prilagodljiva naprava za nastavitev višine ramenskega dela pasu:
- morajo biti zahteve iz pododstavkov (a) in (d) še vedno izpolnjene v okviru homologacije v skladu s Pravilnikom št. 14, pri čemer se uporabi zadrževalni sistem, ki se vgradi;
 - je potreben dokaz, da je varnostni pas skupaj s prilagodljivo napravo za nastavitev višine ramenskega dela pasu skladen z zahtevami za zadrževalni sistem iz Pravilnika št. 16; morajo biti zahteve iz pododstavkov (b) in (c) izpolnjene v okviru homologacije v skladu z odstavkom 8.3 Pravilnika št. 16.
- 5.4.3.7 Poleg zgornjega pritrdišča, določenega v odstavku 5.4.3.1, se lahko zagotovijo še druga efektivna zgornja pritrdišča, če je izpolnjen eden od naslednjih pogojev:
- 5.4.3.7.1 dodatna pritrdišča izpolnjujejo zahteve iz odstavkov 5.4.3.1 do 5.4.3.6;

- 5.4.3.7.2 dodatna pritrdišča se lahko uporabljajo brez uporabe orodja, izpolnjujejo zahteve iz odstavkov 5.4.3.5 in 5.4.3.6 ter se nahajajo v enem od območij, ki se določijo s premikom območja, prikazanega na sliki 1 v Prilogi 3 k temu pravilniku, za 80 mm v navpični smeri navzgor ali navzdol;
- 5.4.3.7.3 pritrdišča so namenjena za H-pas, izpolnjujejo zahteve iz odstavka 5.4.3.6, če se nahajajo za prečno ravnino, ki poteka skozi referenčno črto, in so nameščena:
- 5.4.3.7.3.1 pri enem samem pritrdišču v območju, skupnem dvema ploskovnima kotoma, ki ju tvorita navpičnici, ki potekata skozi točki J_1 in J_2 , kot sta opredeljeni v odstavku 5.4.3.1, in katerih vodoravni prerez je prikazan na sliki 2 v Prilogi 3 k temu pravilniku;
- 5.4.3.7.3.2 pri dveh pritrdiščih v ustreznem izmed zgoraj določenih ploskovnih kotov, če posamezno pritrdišče ni oddaljeno več kot 50 mm od simetričnega in zrcalnega položaja drugega pritrdišča glede na ravnino P zadevnega sedeža, kot je opredeljena v odstavku 5.1.6.
- 5.5 Mere navojnih izvrtin pritrdišč
- 5.5.1 Pritrdišče pasu mora imeti navojno izvrtino 11,11 mm oz. 7/16 palca (20 UNF 2B).
- 5.5.2 Če proizvajalec opremi vozilo z varnostnimi pasovi, ki so pritrjeni na vseh pritrdiščih, predpisanih za zadveni sedež, tem pritrdiščem ni treba izpolnjevati zahteve iz odstavka 5.5.1, če izpolnjujejo ostale določbe tega pravilnika. Poleg tega se zahteva iz odstavka 5.5.1 ne nanaša na dodatna pritrdišča, ki izpolnjujejo zahtevo iz odstavka 5.4.3.7.3.
- 5.5.3 Varnostni pas mora biti mogoče ločiti od pritrdišča brez poškodbe slednjega.
6. PRESKUSI
- 6.1 Splošni preskusi pritrdišč varnostnih pasov
- 6.1.1 Ob izpolnjevanju določb iz odstavka 6.2 in na zahtevo proizvajalca:
- 6.1.1.1 se lahko preskusi opravijo bodisi na konstrukciji vozila bodisi na dokončanem vozilu;
- 6.1.1.2 so lahko preskusi omejeni na pritrdišča za en sam sedež ali za skupino sedežev, če:
- (a) imajo zadevna pritrdišča enake konstrukcijske lastnosti kot pritrdišča za ostale sedeže ali skupino sedežev in
- (b) so, kadar so taka pritrdišča v celoti ali delno nameščena na sedež ali skupino sedežev, konstrukcijske lastnosti sedeža ali skupine sedežev enake kot pri ostalih sedežih ali skupinah sedežev;
- 6.1.1.3 so okna in vrata lahko vgrajena ali ne in zaprta ali ne;
- 6.1.1.4 so lahko vgrajeni vsi običajno nameščeni pritrtilni elementi, ki prispevajo k trdnosti konstrukcije vozila.
- 6.1.2 Sedeži morajo biti vgrajeni in postavljeni v položaj za vožnjo ali uporabo, ki ga izbere tehnična služba, pristojna za izvajanje homologacijskih preskusov, in ki zagotavlja najbolj neugodne pogoje glede trdnosti sistema. Položaj sedežev mora biti naveden v poročilu. Če ima sedež naslon z nastavljivim naklonom, ga je treba blokirati, kot to določa proizvajalec, če pa te specifikacije ni, mora biti v položaju, ki ustreza dejanskemu kotu naklona naslona sedeža, ki je pri vozilih kategorij M_1 in N_1 čim bližje 25° , pri vozilih vseh ostalih kategorij pa čim bližje 15° .

- 6.2 Zaščita vozila za preskuse pritrdišč varnostnih pasov
- 6.2.1 Metoda za zaščito vozila med preskusom ne sme povzročiti ojačanja pritrdišč varnostnih pasov in območja namestitve teh pritrdišč kot tudi ne zmanjšanja običajnih deformacij konstrukcije.
- 6.2.2 Naprava za pritrnitev se šteje za ustrezno, če ne vpliva na območje, ki se razteza prek celotne širine konstrukcije, in če blokira ali drži vozilo ali konstrukcijo spredaj na razdalji najmanj 500 mm od pritrdišča, ki ga je treba preskusiti, zadaj pa najmanj 300 mm od tega pritrdišča.
- 6.2.3 Priporočljivo je, da konstrukcija stoji na nosilcih, nameščenih približno vzporedno z osmi koles, ali, če to ni mogoče, vzporedno s točkami pritrditve vzmetenja.
- 6.2.4 Če se uporablja metoda pritrditve, drugačna od tiste, predpisane v odstavkih 6.2.1 do 6.2.3 tega pravilnika, je treba predložiti dokaze o njeni ustreznosti.
- 6.3 Splošne zahteve za preskus pritrdišč varnostnih pasov
- 6.3.1 Vsa pritrdišča varnostnih pasov v isti skupini sedežev se preskušajo sočasno. Če pa obstaja nevarnost, da bi nesimetrična obremenitev sedežev in/ali pritrdišč varnostnih pasov lahko povzročila okvare, se lahko opravi dodaten preskus z nesimetrično obremenitvijo.
- 6.3.2 Vlečna sila mora delovati pod kotom $10^\circ \pm 5^\circ$ nad vodoravno smerjo v ravnini, ki je vzporedna z vzdolžno srednjo ravnino vozila.
- Uporabiti je treba 10-odstotno predobremenitev z dovoljenim odstopanjem ± 30 odstotkov ciljne obremenitve; obremenitev je treba povečati na 100 odstotkov ustrezne ciljne obremenitve.
- 6.3.3 Polno delovanje obremenitve je treba doseči čim hitreje in v času delovanja obremenitve, ki ni daljši od 60 sekund.
- Vendar pa lahko proizvajalec zahteva, da se delovanje obremenitve doseže v 4 sekundah.
- Pritrdišča pasov morajo zdržati predpisano obremenitev najmanj 0,2 sekunde.
- 6.3.4 Potezne naprave, ki se uporabljajo pri preskusih, opisanih v odstavku 6.4, so prikazane v Prilogi 5. Naprave, prikazane na sliki 1 v Prilogi 5, se postavijo na blazino sedeža in se nato, ko je to mogoče, potisnejo nazaj v naslon sedeža, medtem ko se tesno ovijejo s pasom. Naprava, prikazana na sliki 2 v Prilogi 5, se postavi na svoje mesto in čez njo se namesti pas, ki se tesno zategne. Med tem postopkom se na pritrdiščih varnostnih pasov ne sme izvajati predobremenitev, ki bi bila večja od najmanjše predobremenitve, potrebne za pravilno namestitev preskuševalne naprave.
- Potezna naprava s širino 254 mm ali 406 mm, ki se uporabi na vseh sedežih, mora biti taka, da je njena širina čim bližja razdalji med spodnjimi pritrdišči.
- Položaj potezne naprave mora preprečevati medsebojne vplive med vlečnim preskusom, ki negativno vpliva na obremenitev in porazdelitev obremenitve.
- 6.3.5 Pritrdišča pasov za sedeže, opremljene z zgornjimi pritrdišči pasov, morajo biti preskušena pod naslednjimi pogoji:
- 6.3.5.1 Sprednji zunanji sedeži:
- Na pritrdiščih pasov se opravi preskus iz odstavka 6.4.1, pri katerem se ta obremenijo z napravo, ki posnema geometrijo tritočkovnega varnostnega pasu z vgrajenim navijalom in prekretnim vodilom na zgornjem pritrdišču pasu. Če je vgrajenih več pritrdišč, kot je predpisano v odstavku 5.3, je treba na teh pritrdiščih opraviti tudi preskus iz odstavka 6.4.5, pri katerem se pritrdišča obremenijo s silami z napravo, ki posnema geometrijo tipa varnostnega pasu, ki naj bi bil nanje pritrjen.

- 6.3.5.1.1 Če na obvezno spodnje zunanje pritrđišče ni namešeno navijalo ali če je le-to namešeno na zgornjem pritrđišču, se preskus iz odstavka 6.4.3 opravi tudi na spodnjih pritrđiških pasov.
- 6.3.5.1.2 V zgornjem primeru se lahko na zahtevo proizvajalca preskusi, predpisani v odstavkih 6.4.1 in 6.4.3, opravijo na dveh različnih konstrukcijah.
- 6.3.5.2 Zadnji zunanji sedeži in vsi sredinski sedeži:
- Na pritrđiških pasov se opravita preskus iz odstavka 6.4.2, pri katerem se pritrđišča obremenijo s silami z napravo, ki posnema geometrijo tritočkovnega varnostnega pasu brez navijala, in preskus iz odstavka 6.4.3, pri katerem se obremenitve prenašajo na spodnja pritrđišča z napravo, ki posnema geometrijo trebušnega varnostnega pasu. Preskusa se lahko na zahtevo proizvajalca opravita na dveh različnih konstrukcijah.
- 6.3.5.3 Če proizvajalec vozilo opremi z varnostnimi pasovi, se lahko na ustreznih pritrđiških na zahtevo proizvajalca opravi samo preskus, pri katerem se obremenitve nanje prenašajo z napravo, ki posnema geometrijo tipa pasov, ki naj bi bili pritrjeni na ta pritrđišča.
- 6.3.6 Če na zunanjih sedežih in sredinskih sedežih ni zgornjih pritrđišč pasov, se na spodnjih pritrđiških opravi preskus iz odstavka 6.4.3, pri katerem se obremenitve nanje prenašajo z napravo, ki posnema geometrijo trebušnega varnostnega pasu.
- 6.3.7 Če je vozilo zasnovano tako, da se lahko vanj namestijo tudi naprave, ki ne omogočajo pritrjevanja varnostnih pasov neposredno na pritrđišča brez vmesnih kolotov ali drugih podobnih naprav ali zahtevajo dodatna pritrđišča poleg tistih iz odstavka 5.3, mora biti varnostni pas ali sklop žic, kolotov itd., ki sestavljajo opremo varnostnega pasu, pritrjen na pritrđišča na vozilu s takšno napravo, na pritrđiških pa se opravijo preskusi iz odstavka 6.4.
- 6.3.8 Pri preskušanju se lahko uporablja tudi metoda, ki je drugačna od metode, predpisane v odstavku 6.3, vendar je treba v tem primeru dokazati njeno enakovrednost.
- 6.4 Posebne zahteve za preskus pritrđišč varnostnih pasov
- 6.4.1 Preskus pri tritočkovnem varnostnem pasu z navijalom in prekretnim vodilom na zgornjem pritrđišču varnostnega pasu
- 6.4.1.1 Na zgornje pritrđišče se namesti posebno prekretno vodilo za žico ali pas, primerno za prenos obremenitve s potezne naprave, ali prekretno vodilo, ki ga dobavi proizvajalec.
- 6.4.1.2 Potezna naprava (glej sliko 2 v Prilogi 5), pritrjena na pritrđišča ustreznega varnostnega pasu, se z napravo, ki posnema geometrijo prsnega traku varnostnega pasu, obremeni s preskusno silo $1\,350\text{ daN} \pm 20\text{ daN}$. Pri vozilih, ki niso vozila kategorij M_1 in N_1 , mora biti preskusna sila $675 \pm 20\text{ daN}$, razen za vozila kategorij M_3 in N_3 , pri katerih mora biti preskusna sila $450 \pm 20\text{ daN}$.
- 6.4.1.3 Istočasno mora delovati na potezno napravo, pritrjeno na spodnji pritrđišči pasu, vlečna sila $1\,350\text{ daN} \pm 20\text{ daN}$ (glej sliko 1 v Prilogi 5). Pri vozilih, ki niso vozila kategorij M_1 in N_1 , mora biti preskusna sila $675 \pm 20\text{ daN}$, razen za vozila kategorij M_3 in N_3 , pri katerih mora biti preskusna sila $450 \pm 20\text{ daN}$.
- 6.4.2 Preskus pri tritočkovnem varnostnem pasu brez navijala ali z navijalom na zgornjem pritrđišču varnostnega pasu

- 6.4.2.1 Na potezno napravo, pritrjeno na zgornje pritrdišče varnostnega pasu in na nasprotno spodnje pritrdišče istega varnostnega pasu, mora delovati preskusna sila $1\,350 \text{ daN} \pm 20 \text{ daN}$ (glej sliko 2 v Prilogi 5), pri čemer se uporabi navijalo (če ga dobavlja proizvajalec), pritrjeno na zgornje pritrdišče varnostnega pasu. Pri vozilih, ki niso vozila kategorij M_1 in N_1 , mora biti preskusna sila $675 \pm 20 \text{ daN}$, razen za vozila kategorij M_3 in N_3 , pri katerih mora biti preskusna sila $450 \pm 20 \text{ daN}$.
- 6.4.2.2 Istočasno mora delovati na potezno napravo, pritrjeno na spodnji pritrdišči pasu, vlečna sila $1\,350 \text{ daN} \pm 20 \text{ daN}$ (glej sliko 1 v Prilogi 5). Pri vozilih, ki niso vozila kategorij M_1 in N_1 , mora biti preskusna sila $675 \pm 20 \text{ daN}$, razen za vozila kategorij M_3 in N_3 , pri katerih mora biti preskusna sila $450 \pm 20 \text{ daN}$.
- 6.4.3 Preskus pri trebušnem varnostnem pasu
- Na potezno napravo, pritrjeno na spodnji pritrdišči pasu, mora delovati preskusna sila $2\,225 \text{ daN} \pm 20 \text{ daN}$ (glej sliko 1 v Prilogi 5). Pri vozilih, ki niso vozila kategorij M_1 in N_1 , mora biti preskusna sila $1\,110 \pm 20 \text{ daN}$, razen za vozila kategorij M_3 in N_3 , pri katerih mora biti preskusna sila $740 \pm 20 \text{ daN}$.
- 6.4.4 Preskus pritrdišč pasov, ki so v celoti nameščena na konstrukciji sedeža ali pa porazdeljena med konstrukcijo vozila in konstrukcijo sedeža
- 6.4.4.1 Opravijo se ustrezni preskusi iz odstavkov 6.4.1, 6.4.2 in 6.4.3, pri tem pa se vsak sedež in vsaka skupina sedežev obremenijo še z dodatno silo, navedeno v nadaljevanju.
- 6.4.4.2 Obremenitvam, navedenim v odstavkih 6.4.1, 6.4.2 in 6.4.3, se doda še sila, enaka dvajsetkratni teži celotnega sedeža. Na sedeže ali ustrezne dele sedeža mora delovati vztrajnostna sila, ki ustreza fizikalnemu učinku teže zadevnega sedeža na pritrdišča sedežev. Dodatne obremenitve in njihovo porazdelitev določi proizvajalec in potrdi tehnična služba.
- Pri vozilih kategorij M_2 in N_2 mora biti ta sila enaka desetkratni teži celotnega sedeža, pri kategorijah M_3 in N_3 pa 6,6-kratni teži celotnega sedeža.
- 6.4.5 Preskus pri uporabi posebnih tipov varnostnih pasov
- 6.4.5.1 Potezna naprava, pritrjena na pritrdišča takega varnostnega pasu, se z napravo, ki posnema geometrijo trebušnih varnostnih pasov, obremeni s preskusno silo $1\,350 \pm 20 \text{ daN}$ (glej sliko 2 v Prilogi 5).
- 6.4.5.2 Istočasno mora delovati na potezno napravo, pritrjeno na spodnji pritrdišči pasu, vlečna sila $1\,350 \text{ daN} \pm 20 \text{ daN}$ (glej sliko 3 v Prilogi 5).
- 6.4.5.3 Pri vozilih, ki niso vozila kategorij M_1 in N_1 , mora biti ta preskusna sila $675 \pm 20 \text{ daN}$, razen pri vozilih kategorij M_3 in N_3 , pri katerih mora biti preskusna sila $450 \pm 20 \text{ daN}$.
- 6.4.6 Preskus pri nazaj obrnjenih sedežih
- 6.4.6.1 Točke pritrdišč se preskusijo z ustreznimi silami, predpisanimi v odstavkih 6.4.1, 6.4.2 ali 6.4.3. V vsakem primeru mora preskusna sila ustrezati obremenitvi, predpisani za vozila kategorije M_3 ali N_3 .
- 6.4.6.2 Skladno s postopkom, predpisanim v odstavku 6.3, mora biti preskusna sila usmerjena naprej glede na zadevno sedežno mesto.

- 6.4.7 Preskus pri vstran obrnjenih sedežih
- 6.4.7.1 Točke pritrdišč se preskusijo s silami, predpisanimi v odstavku 6.4.3 za vozila kategorije M₃
- 6.4.7.2 Skladno s postopkom, predpisanim v odstavku 6.3, mora biti preskusna sila usmerjena naprej glede na vozilo. V primeru, da so vstran obrnjeni sedeži nameščeni na skupno osnovno konstrukcijo, se pritrdišča varnostnih pasov za vsako sedežno mesto v skupini preskusijo ločeno. Poleg tega je osnovno konstrukcijo treba preskusiti, kot je opisano v odstavku 6.4.8.
- 6.4.7.3 Potezna naprava, prilagojena za preskus vstran obrnjenih sedežev, je prikazana na sliki 1b v Prilogi 5.
- 6.4.8 Preskus osnovne konstrukcije pri vstran obrnjenih sedežih
- 6.4.8.1 Osnovna konstrukcija vstran obrnjenega sedeža ali skupine vstran obrnjenih sedežev se preskusi s silami, predpisanimi v odstavku 6.4.3 za vozila kategorije M₃.
- 6.4.8.2 Skladno s postopkom, predpisanim v odstavku 6.3, mora biti preskusna sila usmerjena naprej glede na vozilo. V primeru, da so vstran obrnjeni sedeži nameščeni v skupini, se skupna osnovna konstrukcija preskusi hkrati za vsako sedežno mesto v skupini.
- 6.4.8.3 Prijemališče sil, predpisanih v odstavkih 6.4.3 in 6.4.4, mora biti čim bližje točki H in ležati na premici, ki jo določata vodoravna ravnina in navpična prečna ravnina, ki potekata skozi točko H posameznega sedežnega mesta.
- 6.5 Pri skupini sedežev, opisani v odstavku 1 Priloge 7, se lahko po izbiri proizvajalca avtomobila opravi dinamični preskus iz Priloge 7 kot alternativa statičnemu preskusu, predpisanemu v odstavkih 6.3 in 6.4.
7. PREGLED MED STATIČNIMI PRESKUSI PRITRDIŠČ VARNOSTNIH PASOV IN PO NJIH
- 7.1 Vsa pritrdišča morajo biti zmožna prestati preskus, predpisan v odstavkih 6.3 in 6.4. Trajna deformacija, vključno z delnim pretrgom ali prelomom katerega koli pritrdišča ali površine okrog njega, ne predstavlja okvare, če zdrži predpisano silo v določenem času. Med preskusom je treba upoštevati najmanjše razdalje med efektivnimi spodnjimi pritrdišči varnostnih pasov iz odstavka 5.4.2.5 in zahteve iz odstavka 5.4.3.6 za efektivna zgornja pritrdišča varnostnih pasov.
- 7.1.1 Pri vozilih kategorije M₁, katerih skupna dovoljena masa ne presega 2,5 tone, se, če je na konstrukcijo sedeža pritrjeno zgornje pritrdišče varnostnega pasu, efektivno zgornje pritrdišče varnostnega pasu med preskusom ne sme premakniti pred prečno ravnino, ki poteka skozi točko R in točko C zadevnega sedeža (glej sliko 1 v Prilogi 3 k temu pravilniku).
- Pri vozilih, razen tistih, omenjenih zgoraj, se efektivno zgornje pritrdišče varnostnega pasu med preskusom ne sme premakniti pred prečno ravnino, ki je nagnjena za 10° naprej in poteka skozi točko R sedeža.
- Med preskusom se meri največji premik točke efektivnega zgornjega pritrdišča.
- Če premik točke efektivnega zgornjega pritrdišča preseže zgoraj omenjeno mejno vrednost, mora proizvajalec tehnični službi zadovoljivo dokazati, da ni nevarnosti za osebo v vozilu. Kot dokaz zadostnega prostora za preživetje se lahko, na primer, izvede preskusni postopek v skladu s Pravilnikom št. 94 ali preskus z vozičkom z ustreznim impulzom.
- 7.2 Pri vozilih, pri katerih se uporabljajo take naprave, mora biti po odstranitvi vlečne sile še vedno mogoče ročno upravljanje naprav za premikanje in blokiranje sedežev, ki omogočajo osebam na vseh sedežih, da zapustijo vozilo.

- 7.3 Po preskušanju je treba zabeležiti vse poškodbe pritrdišč varnostnih pasov in konstrukcij, ki so bili obremenjeni med preskusom.
- 7.4 Z odstopanjem od omenjenega ni potrebno, da zgornja pritrdišča, ki so pritrjena na enem ali več sedežih vozil kategorije M₃ in vozil kategorije M₂, katerih največja dovoljena masa presega 3,5 tone, in izpolnjujejo zahteve iz Pravilnika št. 80, izpolnjujejo zahteve iz odstavka 7.1 v zvezi s skladnostjo z odstavkom 5.4.3.6.
8. SPREMEMBE IN RAZŠIRITEV HOMOLOGACIJE TIPA VOZILA
- 8.1 Vsaka sprememba tipa vozila se sporoči homologacijskemu organu, ki je podelil homologacijo za tip vozila. Organ lahko potem:
- 8.1.1 meni, da spremembe verjetno ne bodo povzročile znatnih škodljivih učinkov in da vozilo v vsakem primeru še vedno izpolnjuje zahteve, ali
- 8.1.2 od tehnične službe, ki izvaja preskuse, zahteva dodatno poročilo o preskusu.
- 8.2 Potrditev ali zavrnitev homologacije se z navedbo sprememb v skladu s postopkom iz odstavka 4.3 sporoči pogodbenicam Sporazuma, ki uporabljajo ta pravilnik.
- 8.3 Pristojni organ, ki izda razširitev homologacije, dodeli serijsko številko za takšno razširitev in o tem obvesti druge pogodbenice Sporazuma iz leta 1958, ki uporabljajo ta pravilnik, s sporočilom na obrazcu, ki je v skladu z vzorcem iz Priloge 1 k temu pravilniku.
9. SKLADNOST PROIZVODNJE
- Postopki preverjanja skladnosti proizvodnje morajo biti v skladu s postopki iz Dodatka 1 k Sporazumu (E/ECE/TRANS/505/Rev.3) ob upoštevanju naslednjih zahtev:
- 9.1 Vsako vozilo, ki ima nameščeno homologacijsko oznako v skladu s tem pravilnikom, mora biti skladno s tipom vozila, homologiranim glede na podrobnosti, ki vplivajo na lastnosti pritrdišč varnostnih pasov.
- 9.2 Za preverjanje skladnosti, kot je predpisano v odstavku 9.1, je treba opraviti naključni pregled na zadostnem številu serijsko proizvedenih vozil s homologacijsko oznako, ki jo zahteva ta pravilnik.
- 9.3 Praviloma se zgoraj omenjeni pregledi omejujejo na opravljanje meritev. Po potrebi pa se na vozilih opravijo tudi nekateri izmed preskusov, opisanih v odstavku 6, po izboru tehnične službe, ki izvaja homologacijske preskuse.
10. KAZNI ZA NESKLADNOST PROIZVODNJE
- 10.1 Homologacija, ki je bila podeljena za tip vozila v skladu s tem pravilnikom, se lahko prekliče, če ni izpolnjena zahteva iz odstavka 9.1 ali če pritrdišča varnostnih pasov niso prestala pregledov, predpisanih v odstavku 9.
- 10.2 Če pogodbenica Sporazuma, ki uporablja ta pravilnik, prekliče homologacijo, ki jo je predhodno podelila, o tem nemudoma uradno obvesti druge pogodbenice, ki uporabljajo ta pravilnik, s sporočilom na obrazcu, ki je v skladu z vzorcem iz Priloge 1 k temu pravilniku.

11. NAVODILA ZA UPORABO

Nacionalni organi lahko zahtevajo, da pri njih registrirani proizvajalci vozil v navodilih za uporabo vozila jasno navedejo,

11.1 kje so pritrdišča in

11.2 za kakšne tipe varnostnih pasov so pritrdišča namenjena (glej točko 5 v Prilogi 1).

12. DOKONČNO PRENEHANJE PROIZVODNJE

Če imetnik homologacije povsem preneha proizvajati tip pritrdišč varnostnih pasov, homologiran v skladu s tem pravilnikom, o tem obvesti organ, ki je podelil homologacijo. Ko navedeni organ prejme ustrezno sporočilo, o tem obvesti druge pogodbenice Sporazuma iz leta 1958, ki uporabljajo ta pravilnik, s sporočilom na obrazcu, ki je v skladu z vzorcem iz Priloge 1 k temu pravilniku.

13. NAZIVI IN NASLOVI TEHNIČNIH SLUŽB, KI IZVAJAJO HOMOLOGACIJSKE PRESKUSE, IN HOMOLOGACIJSKIH ORGANOV

Pogodbenice Sporazuma iz leta 1958, ki uporabljajo ta pravilnik, sekretariatu Združenih narodov sporočijo nazive in naslove tehničnih služb, ki izvajajo homologacijske preskuse, ter homologacijskih organov, ki podeljujejo homologacije in ki se jim pošljejo certifikati, ki potrjujejo podelitev, razširitev, zavrnitev ali preklic homologacije v drugih državah.

14. PREHODNE DOLOČBE

14.1 Od uradnega datuma začetka veljavnosti sprememb 06 nobena pogodbenica, ki uporablja ta pravilnik, ne sme zavrniti podelitve homologacij ECE v skladu s tem pravilnikom, kot je bil spremenjen s spremembami 06.

14.2 Po 2 letih od začetka veljavnosti sprememb 06 tega pravilnika pogodbenice, ki uporabljajo ta pravilnik, podelijo homologacije ECE le, če so izpolnjene zahteve iz tega pravilnika, kot je bil spremenjen s spremembami 06.

14.3 Po 7 letih od začetka veljavnosti sprememb 06 tega pravilnika lahko pogodbenice, ki uporabljajo ta pravilnik, zavrnejo priznanje homologacij, ki niso bile podeljene v skladu s spremembami 06 tega pravilnika. Vendar obstoječe homologacije kategorij vozil, ki jih spremembe 06 tega pravilnika ne zadevajo, ostanejo v veljavi, pogodbenice, ki uporabljajo ta pravilnik, pa jih še naprej priznavajo.

14.4 Za vozila, ki jih odstavek 7.1.1 ne zadeva, ostanejo veljavne homologacije, podeljene v skladu s spremembami 04 tega pravilnika.

14.5 Za vozila, ki jih Dopolnilo 4 sprememb 05 tega pravilnika ne zadeva, ostanejo veljavne obstoječe homologacije, če so bile podeljene v skladu s spremembami 05 do Dopolnila 3.

14.6 Od uradnega datuma začetka veljavnosti Dopolnila 5 sprememb 05 nobena pogodbenica, ki uporablja ta pravilnik, ne sme zavrniti podelitve homologacij v skladu s tem pravilnikom, kot je bil spremenjen z Dopolnilom 5 sprememb 05.

14.7 Za vozila, ki jih Dopolnilo 5 sprememb 05 tega pravilnika ne zadeva, ostanejo veljavne obstoječe homologacije, če so bile podeljene v skladu s spremembami 05 do Dopolnila 3.

- 14.8 Od 20. februarja 2005 pogodbenice, ki uporabljajo ta pravilnik, podelijo homologacije za vozila kategorije M₁ le, če so izpolnjene zahteve iz tega pravilnika, kot je bil spremenjen z Dopolnilom 5 sprememb 05.
- 14.9 Od 20. februarja 2007 lahko pogodbenice, ki uporabljajo ta pravilnik, zavrnejo priznanje homologacij za vozila kategorije M₁, ki niso bile podeljene v skladu z Dopolnilom 5 sprememb 05 tega pravilnika.
- 14.10 Od 16. julija 2006 pogodbenice, ki uporabljajo ta pravilnik, podelijo homologacijo za vozila kategorije N le, če tip vozila izpolnjuje zahteve iz tega pravilnika, kot je bil spremenjen z Dopolnilom 5 sprememb 05.
- 14.11 Od 16. julija 2008 lahko pogodbenice, ki uporabljajo ta pravilnik, zavrnejo priznanje homologacij za vozila kategorije N, ki niso bile podeljene v skladu z Dopolnilom 5 sprememb 05 tega pravilnika.
- 14.12 Od uradnega datuma začetka veljavnosti sprememb 07 nobena pogodbenica, ki uporablja ta pravilnik, ne sme zavrniti podelitve homologacij v skladu s tem pravilnikom, kot je bil spremenjen s spremembami 07.
- 14.13 Po 24 mesecih od datuma začetka veljavnosti sprememb 07 pogodbenice, ki uporabljajo ta pravilnik, podelijo homologacije le, če so izpolnjene zahteve iz tega pravilnika, kot je bil spremenjen s spremembami 07.
- 14.14 Po 36 mesecih od datuma začetka veljavnosti sprememb 07 lahko pogodbenice, ki uporabljajo ta pravilnik, zavrnejo priznanje homologacij, ki niso bile podeljene v skladu s spremembami 07 k temu pravilniku.
- 14.15 Ne glede na odstavka 14.13 in 14.14 homologacije kategorij vozil v skladu s prejšnjimi spremembami Pravilnika, ki jih spremembe 07 ne zadevajo, ostanejo v veljavi, pogodbenice, ki uporabljajo ta pravilnik, pa jih še naprej priznavajo.
- 14.16 Pogodbenice lahko za nacionalno homologacijo še naprej dovoljujejo, da se pritrdisča varnostnih pasov za sklopne sedeže ne vgradijo, če njihovi nacionalni predpisi v času pristopa k temu pravilniku ne vsebujejo zahtev glede njihove obvezne vgradnje; v tem primeru se te kategorije avtobusov ne morejo homologirati v skladu s tem pravilnikom.
- 14.17 Od uradnega datuma začetka veljavnosti Dopolnila 2 sprememb 07 nobena pogodbenica, ki uporablja ta pravilnik, ne sme zavrniti podelitve homologacij v skladu s tem pravilnikom, kot je bil spremenjen z Dopolnilom 2 sprememb 07.
- 14.18 Po 12 mesecih od uradnega datuma začetka veljavnosti Dopolnila 2 sprememb 07 pogodbenice, ki uporabljajo ta pravilnik, podelijo homologacije samo za tiste tipe vozil, ki izpolnjujejo zahteve iz tega pravilnika, kot je bil spremenjen z Dopolnilom 2 sprememb 07.
- 14.19 Pogodbenice, ki uporabljajo ta pravilnik, ne smejo zavrniti razširitev homologacij, tudi če zahteve iz Dopolnila 2 sprememb 07 niso izpolnjene.
- 14.20 Od uradnega datuma začetka veljavnosti sprememb 08 nobena pogodbenica, ki uporablja ta pravilnik, ne sme zavrniti podelitve ali priznanja homologacij v skladu s tem pravilnikom, kot je bil spremenjen s spremembami 08.
- 14.21 Pogodbenice, ki uporabljajo ta pravilnik, ne smejo zavrniti razširitev homologacij za obstoječe tipe na podlagi določb, veljavnih v času prvotne homologacije.

- 14.22 Pogodbenice, ki uporabljajo ta pravilnik po datumu začetka veljavnosti sprememb 08, niso zavezane, da priznajo homologacije ki so bile podeljene v skladu s katerimi koli prejšnjimi spremembami tega pravilnika.
- 14.23 Od uradnega datuma začetka veljavnosti sprememb 09 nobena pogodbenica, ki uporablja ta pravilnik, ne sme zavrnila podelitve ali priznanja homologacij ZN v skladu s tem pravilnikom, kot je bil spremenjen s spremembami 09.
- 14.24 Od 1. septembra 2019 pogodbenice, ki uporabljajo ta pravilnik, niso zavezane, da priznajo homologacije ZN v skladu s prejšnjimi spremembami, ki so bile prvič izdane po 1. septembru 2019.
- 14.25 Do 1. septembra 2025 pogodbenice, ki uporabljajo ta pravilnik, priznavajo homologacije ZN v skladu s prejšnjimi spremembami, ki so bile prvič izdane pred 1. septembrom 2019.
- 14.26 Od 1. septembra 2025 pogodbenice, ki uporabljajo ta pravilnik, niso zavezane, da priznajo homologacije, izdane v skladu s prejšnjimi spremembami tega pravilnika.
- 14.27 Ne glede na zgoraj navedene prehodne določbe pogodbenice, ki začnejo uporabljati ta pravilnik po datumu začetka veljavnosti najnovejših sprememb, niso zavezane, da priznajo homologacije ZN, ki so bile podeljene v skladu s katerimi koli prejšnjimi spremembami tega pravilnika, in so zavezane priznati le homologacijo ZN, podeljeno v skladu s spremembami 09.
- 14.28 Ne glede na odstavek 14.26 pogodbenice, ki uporabljajo ta pravilnik, še naprej priznavajo homologacije ZN, izdane v skladu s prejšnjimi spremembami pravilnika ZN, za vozila/sisteme vozil, ki jih ne zadevajo spremembe, uvedene s spremembami 09.
- 14.29 Pogodbenice, ki uporabljajo ta pravilnik, ne smejo zavrnila podelitve homologacij ZN v skladu s katerimi koli prejšnjimi spremembami tega pravilnika ali njihovih razširitev.
-

PRILOGA 1
SPOROČILO

(Največji format: A4 (210 × 297 mm))



Izdal: naziv homologacijskega organa

.....

- o: podeljeni homologaciji
- razširjeni homologaciji
- zavrjnjeni homologaciji
- preklicani homologaciji
- dokončnem prenehanju proizvodnje

tipa vozila glede na pritrdišča varnostnih pasov v skladu s Pravilnikom št. 14

Št. homologacije Št. razširitve

1. Blagovno ime ali znamka motornega vozila
2. Tip vozila
3. Naziv in naslov proizvajalca
4. Naziv in naslov zastopnika proizvajalca, če obstaja
5. Oznaka tipa pasov in navijal, odobrenih za namestitvev na pritrdišča, s katerimi je opremljeno vozilo:

				Pritrdišče na */	
				konstrukciji vozila	konstrukciji sedeža
Spredaj	desni sedež	{	spodnji pritrdišči	{	zunanje
			zgornje pritrdišče		notranje
	sredinski sedež	{	spodnji pritrdišči	{	desno
			zgornje pritrdišče		levo
	levi sedež	{	spodnji pritrdišči	{	zunanje
			zgornje pritrdišče		notranje
Zadaj	desni sedež	{	spodnji pritrdišči	{	zunanje
			zgornje pritrdišče		notranje
	sredinski sedež	{	spodnji pritrdišči	{	desno
			zgornje pritrdišče		levo
	levi sedež	{	spodnji pritrdišči	{	zunanje
			zgornje pritrdišče		notranje

* V dejanskem položaju vstavite naslednje črke:
 „A“ za tritočkovni pas,
 „B“ za trebušne pasove,
 „S“ za pasove posebnega tipa; v tem primeru mora biti tip naveden pod „Opombe“,
 „Ar“, „Br“ ali „Sr“ za pasove z navijali,
 „Ae“, „Be“ ali „Se“ za pasove z napravo za absorpcijo energije,
 „Are“, „Bre“ ali „Sre“ za pasove z navijali in napravami za absorpcijo energije na vsaj enem pritrdišču.

Opombe:

6. Opis sedežev³
7. Opis sistemov za nastavljanje, premikanje in blokiranje sedeža ali njegovih delov³:

8. Opis pritrdišča sedeža³.....
9. Opis posebnega tipa varnostnega pasu, ki je obvezen pri pritrdišču, nameščenem na konstrukciji sedeža, ali ima vgrajeno napravo za absorpcijo energije:.....
10. Vozilo predloženo v homologacijo dne:
11. Tehnična služba, pristojna za izvajanje homologacijskih preskusov:
12. Datum poročila, ki ga je izdala navedena služba:
13. Številka poročila, ki ga je izdala navedena služba:
14. Homologacija podeljena/razširjena/zavrnjena/preklicana²
15. Mesto homologacijske oznake na vozilu:
16. Kraj:
17. Datum:
18. Podpis:
19. Temu sporočilu so priloženi naslednji dokumenti, vloženi pri homologacijskem organu, ki je podelil homologacijo, in predloženi na zahtevo:
 - risbe, diagrami in načrti pritrdišč varnostnih pasov in konstrukcije vozila;
 - fotografije pritrdišč varnostnih pasov in konstrukcije vozila;
 - risbe, diagrami in načrti sedežev, njihovih pritrdišč v vozilu, sistemov za nastavljanje in premikanje sedežev in njihovih delov ter njihovih naprav za blokiranje³;
 - fotografije sedežev, njihovih pritrdišč, sistemov za nastavljanje in premikanje sedežev in njihovih delov ter njihovih naprav za blokiranje³.

¹ Številčna oznaka države, ki je podelila/razširila/zavrnila/preklicala homologacijo (glej določbe o homologaciji v Pravilniku).

² Neustrezno črtati.

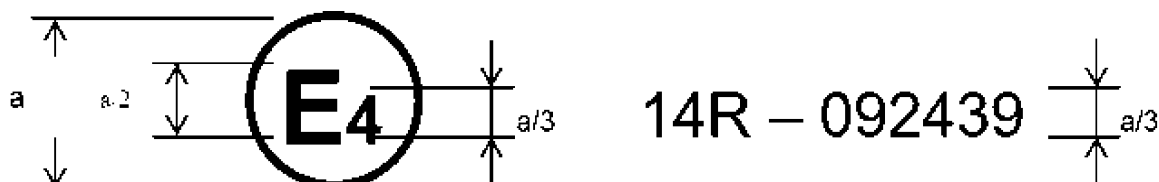
³ Samo če je pritrdišče nameščeno na sedež ali če sedež podpira trak varnostnega pasu.

PRILOGA 2

NAMESTITEV HOMOLOGACIJSKE OZNAKE

VZOREC A

(glej odstavek 4.4 tega pravilnika)

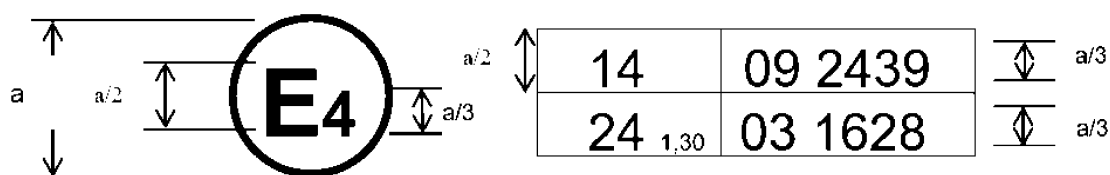


a = najmanj 8 mm

Zgornja homologacijska oznaka, nameščena na vozilo, pomeni, da je bil zadevni tip vozila glede na pritrdišča varnostnih pasov homologiran na Nizozemskem (E4) v skladu s Pravilnikom ZN št. 14 pod homologacijsko številko 092439. Prvi dve številki homologacijske številke pomenita, da je Pravilnik ZN št. 14 že ob podelitvi homologacije vključeval spremembe 09.

VZOREC B

(glej odstavek 4.5 tega pravilnika)



a = najmanj 8 mm

Zgornja homologacijska oznaka, nameščena na vozilo, pomeni, da je bil zadevni tip vozila homologiran na Nizozemskem (E4) v skladu s pravilnikoma ZN št. 14 in 24 ⁽¹⁾. (V primeru slednjega pravilnika je korigiran absorpcijski koeficient 1,30 mm⁻¹). Homologacijski številki pomenita, da je na dan podelitve teh homologacij Pravilnik ZN št. 14 vključeval spremembe 09, Pravilnik ZN št. 24 pa spremembe 03.

⁽¹⁾ Druga številka je navedena le kot primer.

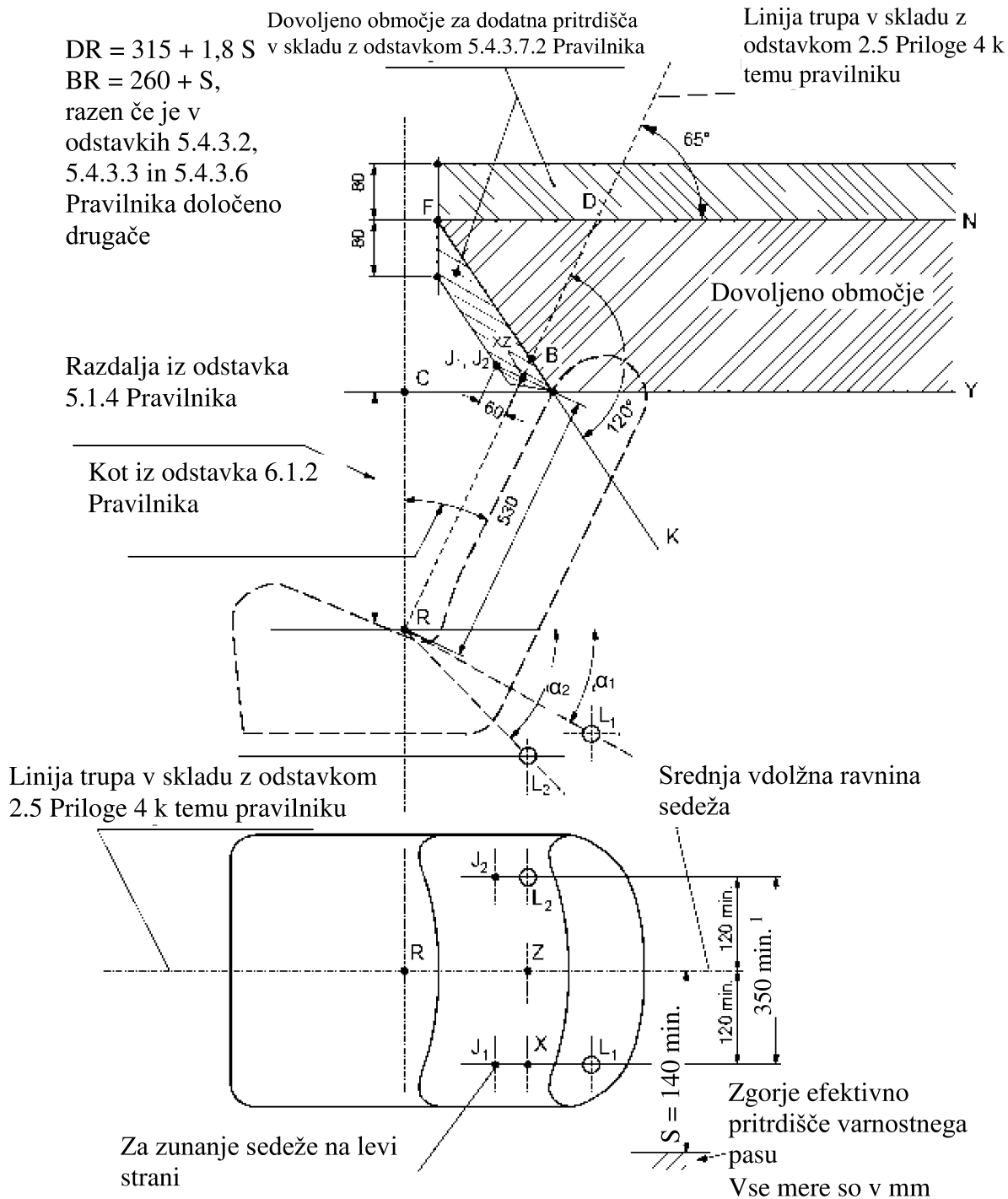
PRILOGA 3

NAMESTITEV EFEKTIVNIH PRITRDIŠČ VARNOSTNIH PASOV

Slika 1

Območja namestitve učinkovitih pritrdilnih varnostnih pasov

(Slika prikazuje primer, kadar je zgornje pritrdišče pritrjeno na bočno steno vozila)



1 Najmanj 240 mm za sredinska zadnja sedežna mesta vozil kategorij M₁ in N₁.

PRILOGA 4

Postopek za določanje točke „H“ in dejanskega naklona trupa za sedežna mesta v motornih vozilih ⁽¹⁾

Dodatek 1 – Opis tridimenzionalne naprave za določanje točke „H“ ⁽¹⁾

Dodatek 2 – Tridimenzionalni referenčni sistem ⁽¹⁾

Dodatek 3 – Referenčni podatki za sedežna mesta ⁽¹⁾

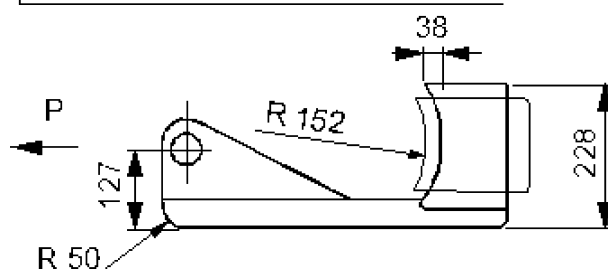
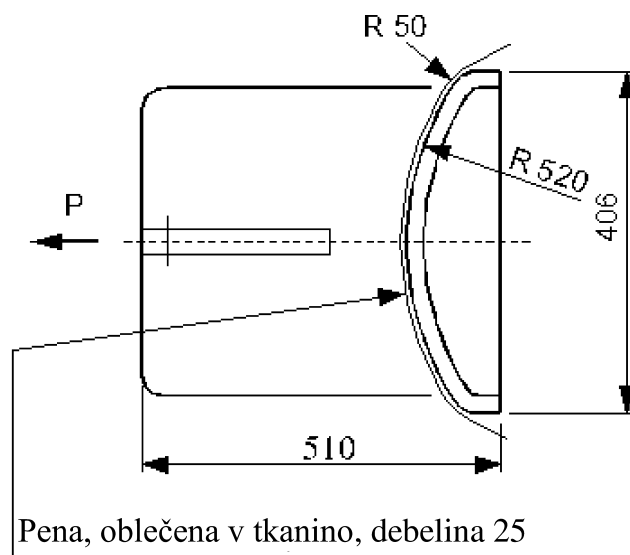
—

⁽¹⁾ Postopek je opisan v Prilogi 1 h Konsolidirani resoluciji o konstrukciji vozil (R.E.3), dokument ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.6.

PRILOGA 5

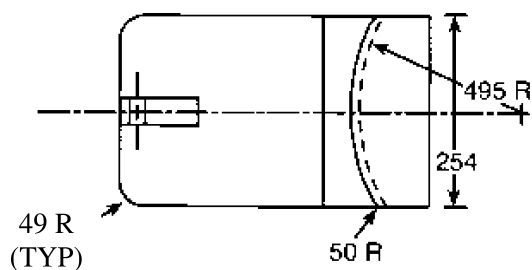
POTEZNA NAPRAVA

Slika 1



Vse mere so v milimetrih (mm)

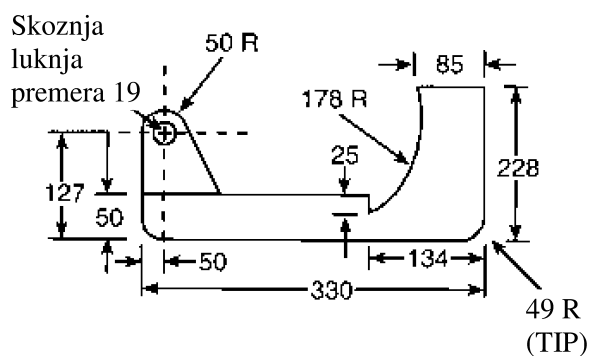
Slika 1a



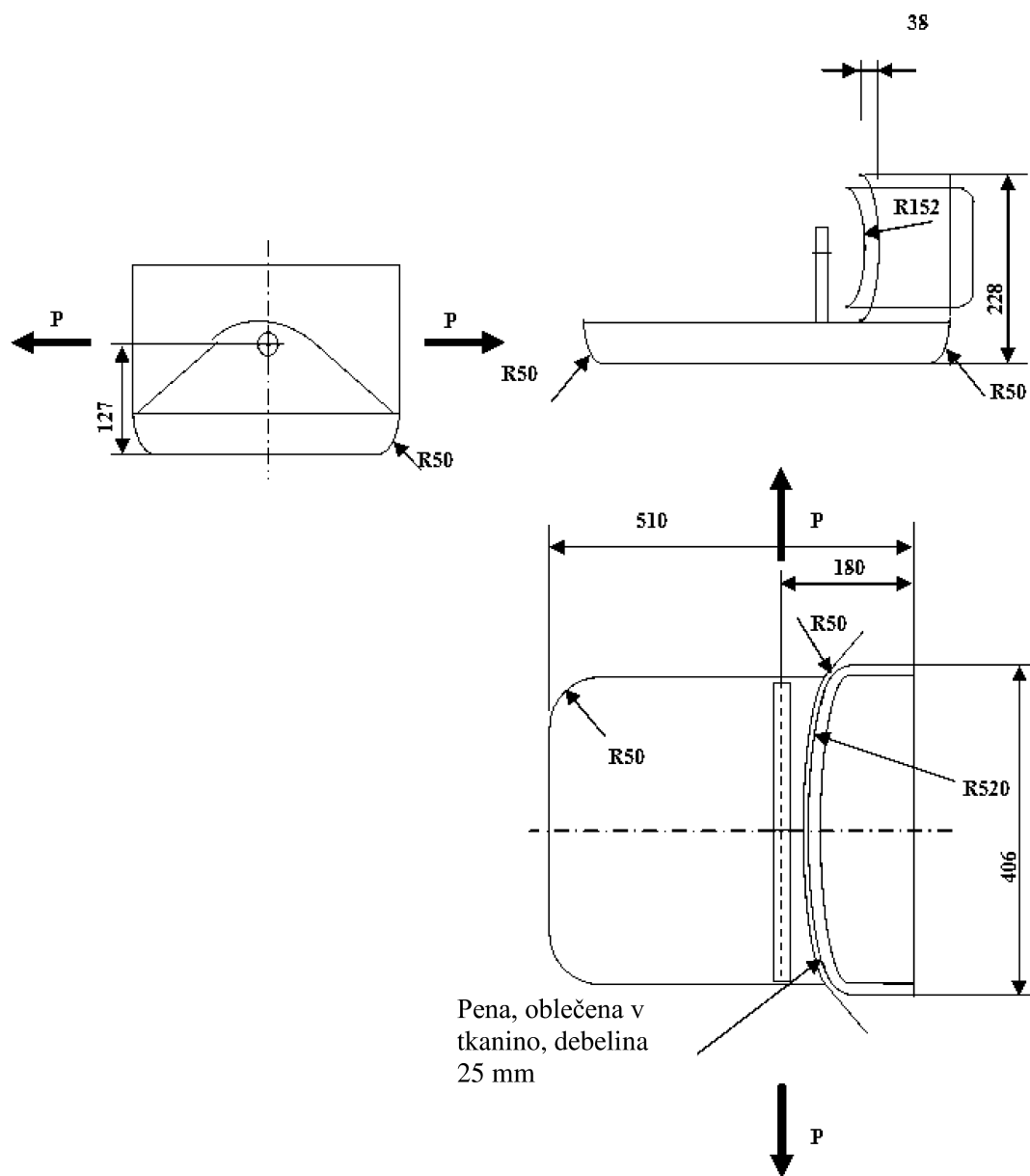
OPOMBE

1. Blok prekrit s 25 penaste gume, sr. gostote, oblečene v platno

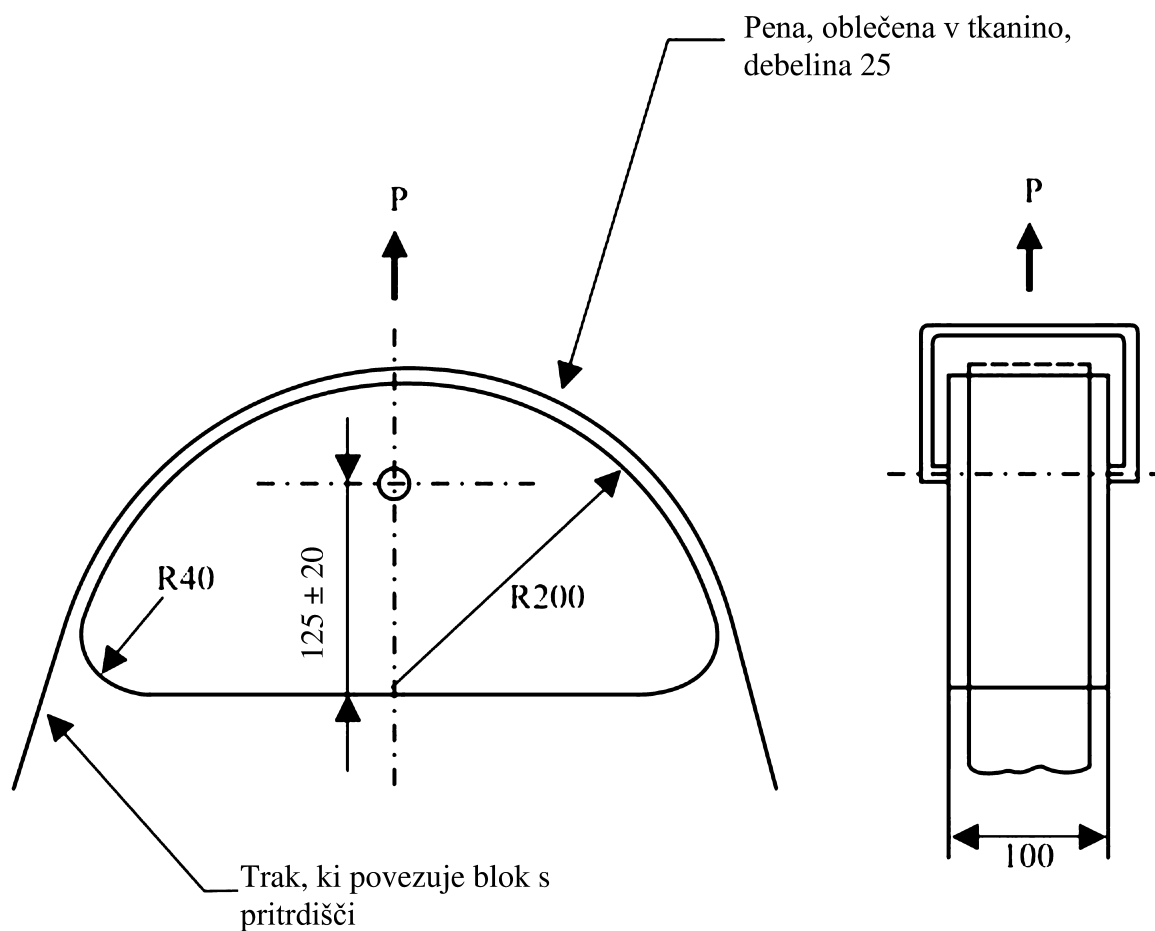
2. Vse mere so v milimetrih (mm)



Slika 1b



Slika 2

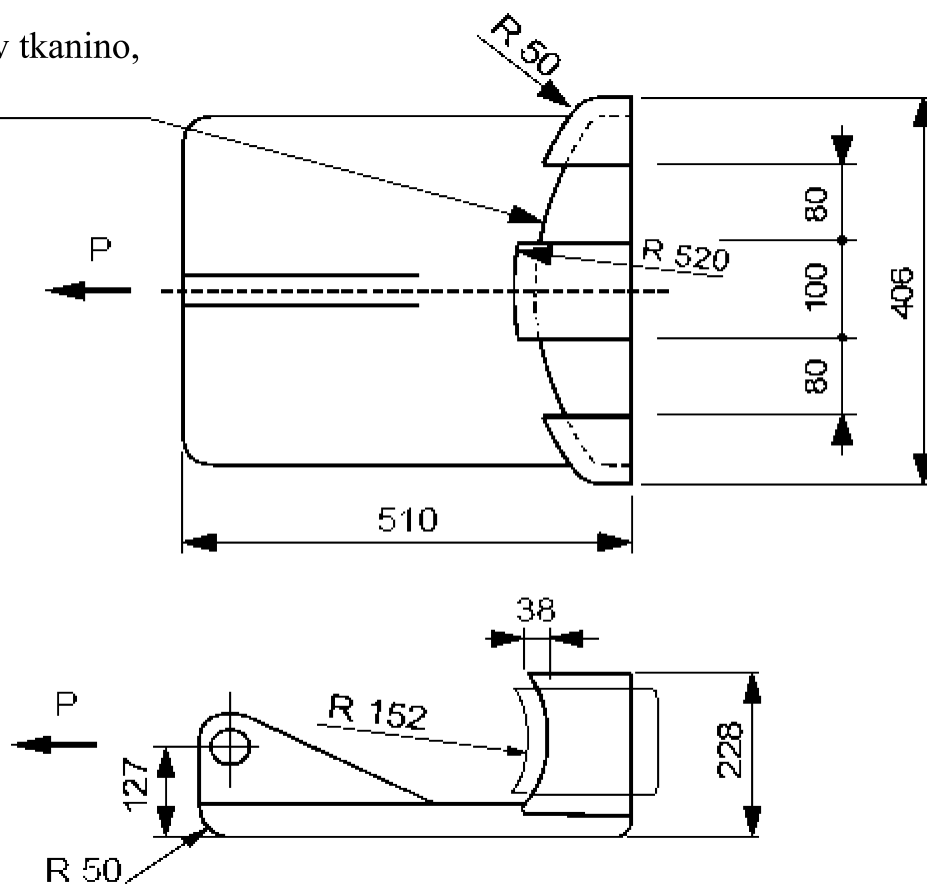


Vse mere so v milimetrih

Za pritrditev traku se lahko potezna naprava ramenskega pasu prilagodi z dodatkom dveh talnih robov in/ali nekaj vijakov, da se prepreči morebiten zdrs traku med vlečnim preskusom.

Slika 3

Pena, oblečena v tkanino,
debelina 25



Vse mere so v milimetrih

PRILOGA 6

NAJMANJŠE ŠTEVILO PRITRDIŠČ IN POLOŽAJ SPODNJIH PRITRDIŠČ

Kategorija vozila	Naprej obrnjena sedežna mesta				Nazaj obrnjeni	Vstran obrnjeni
	zunanji		sredinski			
	spredaj	drugi	spredaj	drugi		
M ₁	3	3	3	3	2	–
M ₂ ≤ 3,5 tone	3	3	3	3	2	–
M ₂ > 3,5 tone	3 ⊕	3 ali 2 †	3 ali 2 †	3 ali 2 †	2	–
M ₃	3 ⊕	3 ali 2 †	3 ali 2 †	3 ali 2 †	2	2
N ₁	3	3 ali 2 ∅	3 ali 2 *	2	2	–
N ₂ in N ₃	3	2	3 ali 2 *	2	2	–

Pomen simbolov:

- 2: Dve spodnji pritrdišči, ki omogočata vgradnjo varnostnega pasu tipa B, ali, če to zahteva Dodatek 1 k Prilogi 13 h Konsolidirani resoluciji o konstrukciji vozil (R.E.3), tipov Br, Br3, Br4m ali Br4Nm.
- 3: Dve spodnji pritrdišči in eno zgornje pritrdišče, ki omogočajo vgradnjo tritočkovnega varnostnega pasu tipa A, ali, če to zahteva Dodatek 1 k Prilogi 13 h Konsolidirani resoluciji o konstrukciji vozil (R.E.3), tipov Ar, Ar4m ali Ar4Nm.
- ∅: Nanaša se na odstavek 5.3.3 (dovoljeni sta dve pritrdišči, če je sedež na notranji strani prehoda).
- *: Nanaša se na odstavek 5.3.4 (dovoljeni sta dve pritrdišči, če je vetrobransko steklo zunaj referenčnega območja).
- †: Nanaša se na odstavek 5.3.5 (dovoljeni sta dve pritrdišči, če ni v referenčnem območju ničesar).
- ⊕: Nanaša se na odstavek 5.3.7 (posebna določba za zgornji nivo vozila).

DODATEK 1

POLOŽAJ SPODNJIH PRITRDIŠČ – SAMO ZAHTEVE GLEDE KOTOV

Sedež		M_1	Drugi kot M_1
Spredaj*	na strani sponke (α_2)	45°–80°	30°–80°
	na drugi strani (α_1)	30°–80°	30°–80°
	konstantni kot	50°–70°	50°–70°
	klop – na strani sponke (α_2)	45°–80°	20°–80°
	klop – na drugi strani (α_1)	30°–80°	20°–80°
	nastavljiv sedež s kotom naslona < 20°	45°–80° (α_2)* 20°–80° (α_1)*	20°–80°
Zadnji †		30°–80°	20°–80° Ψ
Gubanje	Pritrdišča varnostnih pasov niso obvezna. Če je pritrdišče vgrajeno: glej zahteve glede kotov za sprednje in zadnje sedeže.		

Pomen simbolov:

- †: Zunanji in sredinski.
 *: Če kot ni konstanten, glej odstavek 5.4.2.1.
 Ψ : 45°–90° pri sedežih v vozilih kategorij M_2 in M_3 .

PRILOGA 7

DINAMIČNI PRESKUS KOT ALTERNATIVA STATIČNEMU PRESKUSU TRDNOSTI PRITRDIŠČ VARNOSTNIH PASOV

1. PODROČJE UPORABE

Ta priloga opisuje dinamični preskus z vozičkom, ki se lahko izvede kot alternativa statičnemu preskusu trdnosti pritrdišč varnostnih pasov, predpisanemu v odstavkih 6.3 in 6.4 tega pravilnika.

Ta alternativa se lahko na zahtevo proizvajalca avtomobila uporabi za skupino sedežev, kadar so vsa sedežna mesta opremljena s tritočkovnimi varnostnimi pasovi, s katerimi je povezan omejevalnik obremenitve prsnega koša, in kadar skupina sedežev vključuje tudi sedežno mesto, katerega zgornje pritrdišče varnostnega pasu je nameščeno na konstrukciji sedeža.

2. PREDPISI

2.1 Med dinamičnim preskusom, predpisanim v odstavku 3 te priloge, ne sme priti do pretrga na nobenem pritrdišču ali površini okrog njega. Dovoljen pa je programiran pretrg, potreben za delovanje omejevalnika obremenitve.

Upoštevati je treba najmanjše razdalje med efektivnimi spodnjimi pritrdišči, opredeljene v odstavku 5.4.2.5 tega pravilnika, ter zahteve za efektivna zgornja pritrdišča, opredeljene v odstavku 5.4.3.6 tega pravilnika in, kadar je to primerno, dopolnjene z naslednjim odstavkom 2.1.1.

2.1.1 Pri vozilih kategorije M₁, katerih skupna dovoljena masa ne presega 2,5 tone, se zgornje pritrdišče varnostnega pasu, če je pritrjeno na konstrukcijo sedeža, ne sme premakniti pred prečno ravnino, ki poteka skozi točko R in točko C zadevnega sedeža (glej sliko 1 v Prilogi 3 k temu pravilniku).

Pri vozilih, razen tistih, navedenih zgoraj, se zgornje pritrdišče varnostnega pasu ne sme premakniti pred prečno ravnino, ki je nagnjena za 10° naprej in poteka skozi točko R sedeža.

2.2 Pri vozilih, pri katerih se uporabljajo take naprave, mora biti po preskusu še vedno mogoče ročno upravljanje naprav za premikanje in blokiranje sedežev, ki omogočajo osebam na vseh sedežih, da zapustijo vozilo.

2.3 Priročnik lastnika vozila mora vsebovati navedbe, da se posamezni varnostni pas nadomesti samo s homologiranim varnostnim pasom za zadevno sedežno mesto v vozilu, in še zlasti opredeliti tista sedežna mesta, na katera se lahko namesti samo ustrezni varnostni pas, opremljen z omejevalnikom obremenitve.

3. POGOJI ZA DINAMIČNI PRESKUS

3.1 Splošni pogoji

Za preskus, opisan v tej prilogi, se uporabljajo splošni pogoji iz odstavka 6.1 tega pravilnika.

3.2 Namestitev in priprava

3.2.1 Voziček

Voziček mora biti izdelan tako, da po preskusu ni trajno deformiran. Voden mora biti tako, da v fazi trčenja odstopanje v navpični ravnini ne presega 5°, v vodoravni ravnini pa 2°.

3.2.2 Pritrditev konstrukcije vozila

Del konstrukcije vozila, ki velja za bistvenega za trdnost vozila glede pritrdišč sedežev in pritrdišč varnostnih pasov, se pritrrdi na voziček v skladu z odredbami iz odstavka 6.2 tega pravilnika.

3.2.3 Zadrževalni sistemi

3.2.3.1 Zadrževalni sistemi (celotni sedeži, sklopi varnostnih pasov in omejevalniki obremenitev) se namestijo na konstrukcijo vozila v skladu s specifikacijami za vozila serijske proizvodnje.

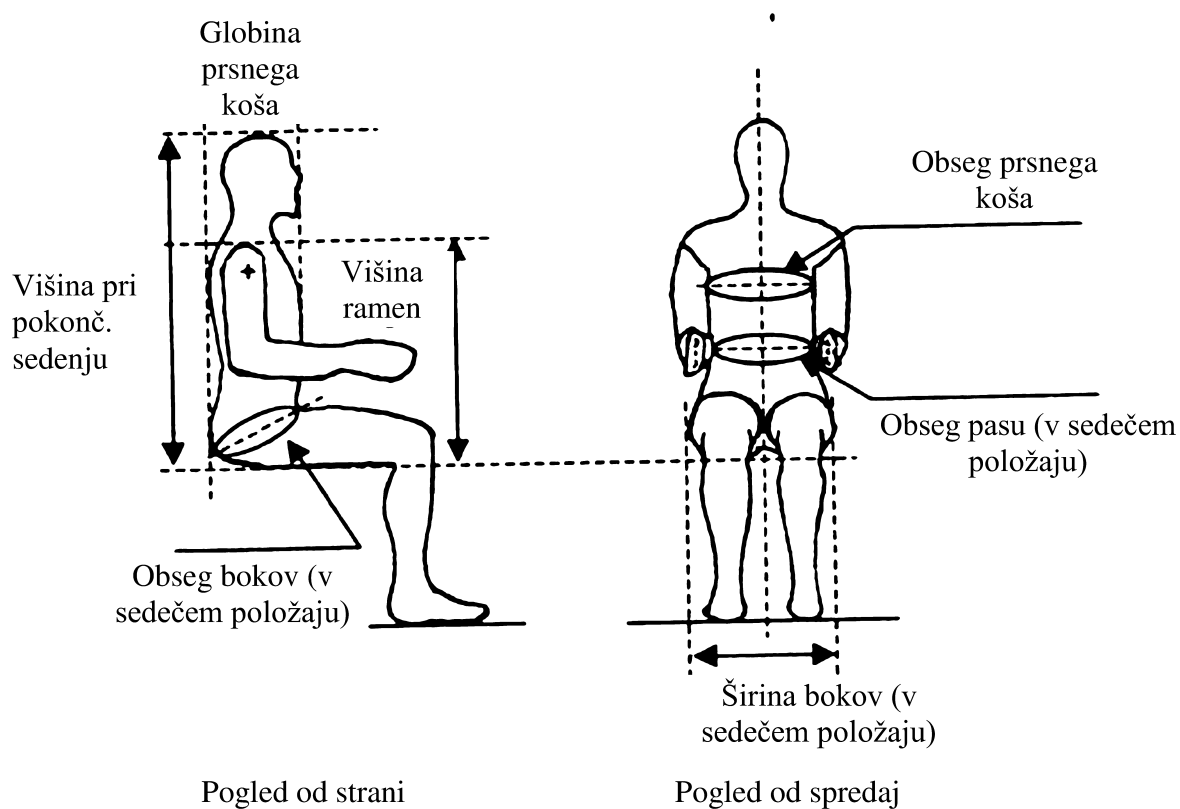
Okolje vozila nasproti preskušane sedežu (armaturna plošča, sedež itd., odvisno od preskušane sedeža) se lahko montira na preskusni voziček. Če obstaja čelna zračna blazina, jo je treba deaktivirati.

- 3.2.3.2 Na zahtevo proizvajalca avtomobila in v dogovoru s tehnično službo, pristojno za izvajanje preskusov, nekaterih komponent zadrževalnih sistemov, z izjemo celotnih sedežev, sklopov varnostnih pasov in omejevalnikov obremenitve, ni treba namestiti na preskusni voziček ali se lahko nadomestijo s komponentami, ki so enako ali manj toge in katerih mere so vključene v mere notranje opreme vozila, pod pogojem, da je preskušana konfiguracija za sile, ki delujejo na pritrdišča sedežev in varnostnih pasov, vsaj tako neugodna kot serijska konfiguracija.
- 3.2.3.3 Sedeže je treba nastaviti, kot je predpisano v odstavku 6.1.2 tega pravilnika, v položaju za uporabo, ki ga tehnična služba, pristojna za izvajanje preskusov, izbere kot tistega, ki ustvarja najbolj neugodne razmere za trdnost pritrdišč in je združljiv s namestitvijo preskusnih lutk v vozilu.
- 3.2.4 Preskusne lutke
- Preskusno lutko, katere mere in masa so določeni v Prilogi 8, je treba namestiti na vsak sedež in zavarovati z varnostnim pasom v vozilu.
- Za preskusno lutko niso potrebni nobeni instrumenti.
- 3.3 Preskus
- 3.3.1 Voziček se poganja tako, da je med preskusom njegova hitrost 50 km/h. Zaustavljanje vozička mora biti omejeno na pas, določen v Prilogi 8 k Pravilniku št. 16.
- 3.3.2 Če je primerno, se aktiviranje dodatnih naprav za zadrževanje (zategovalnikov itd., razen zračnih blazin) sproži skladno z navedbami proizvajalca avtomobila.
- 3.3.3 Zagotoviti je treba, da premik pritrdišč varnostnih pasov ne presega mejnih vrednosti iz odstavkov 2.1 in 2.1.1 te priloge.
-

PRILOGA 8
SPECIFIKACIJE PRESKUSNE LUTKE (*)

Masa	97,5 ± 5 kg
Višina pri pokončnem sedenju	965 mm
Širina bokov (v sedečem položaju)	415 mm
Obseg pasu (v sedečem položaju)	1 200 mm
Obseg bokov (v sedečem položaju)	1 080 mm
Globina prsnega koša	265 mm
Obseg prsnega koša	1 130 mm
Višina ramen	680 mm
Dovoljeno odstopanje za vse dolžinske mere	±5 odstotkov

Opomba: skica z razlago mer je podana na naslednji sliki.



(*) Naprave, opisane v Australian Design Rule (ADR) 4/03 in Federal Motor Vehicle Safety Standard (FMVSS) št. 208, se štejejo za enakovredne.